

”מפרשת בראשית ועד וזאת הברכה, ובחזרה אנחנו מתגלגלים יחדיו, וכל שנה אהבתנו מתחדשת”

(יהודה עמיחי, פתוח סגור)

בשם החומש, נשוחח על שבתות ייחודיות, כמו: ”שבת מברכין”, שבת ראש חודש, התחלה של חומש חדש, סיום חומש, כמה ספרי תורה יוצאו השבת, ועוד... כמו כן, נעסוק באופן מעשי וחוויתי ברעיון מהפרשה.

בסיום הפעילות בגן, יכינו הילדים בכל שבוע מעמד קטן. את המעמד הם יוכלו להניח על שולחן השבת והוא ירמז להם על הפעילות שנעשתה בגן באותו יום, ובעזרתו הם יוכלו לשתף את משפחתם בסיפור, בשאלה, ברעיון, במצוה וכן הלאה.

כולנו סביב שולחן אחד. בשולחן שבת, כמו בליל הסדר - כל שבוע כל הבנים יושבים לצד השולחן. כשיש שיח, יש סיכוי ללמוד ולהתקדם. המשפחה - ”הכיתה” - היא הטרוגנית ומאתגרת, כל אחד מ”הבנים” שומע ולומד את דעותיו של רעהו, מגיב לזולתו ומועשר ממנו. ”לפי דעתו של בן אביו מלמדו” (משנה, פסחים י, ד) - כל אחד לפי יכולתו, רמתו והתעניינותו.

הלימוד הוא חוויתי. לחוויה, להזדהות ולהפנמה יש משקל מיוחד. מלמדים בכל החושים, מקבלים את התורה בהוספת דעת בעולם של רגש ובחוויה לימודית רוחנית הנמצאת בה.

להמחשה, כמובן, יש ערך בלימוד. לשאלה ולסיפור שכולנו אוהבים יש ערך מוסף.

שולחן שבת יוצר מציאות משפחתית, מחוברת אל עצמנו, אל משפחתנו, עם הקשבה, דרשיח וקשר עמוק לעבר הלאומי - קשר לתורה היקרה מפז.

תודה לרחל סלייטר על כתיבת התוכנית במחשבה רבה ובהיוועצות עם דמויות רבניות ואנשי הגיל הרך, כל זאת כדי להגדיל את אהבת התורה.

מתנה טובה הנחיל לנו הקב”ה ושבת שמה. כולנו מצפים לה. התכונה רבה, ילדי הגן נרגשים ונערכים לכבודה ומצפים ל”קבלת השבת”.

”ותינוק ללמדו ספר” היא אחת המשימות שלנו. בגן אנו לומדים תורה במהלך השבוע. ברוב הגנים מספרות הגננות את סיפורי התורה באופן כרונולוגי מפרשת בראשית, ויש המתחילות מפרשת לך-לך. הלימוד נעשה בקצב המאפשר התקדמות, הרחבה והזדהות. בימי שני וחמישי בשעת התפילה מוציאים הילדים את ספר התורה, ויש גנים המוציאים אותו גם בקבלת שבת. בגן יש אהבה גדולה לתורה, וכן לדמויות אבותינו ואימותינו. הילדים חיים את הסיפור, ובעקבותיו הם מזדהים, ממחזים, בונים ויוצרים.

לקראת שבת אנו רוצות לשתף את הילדים בפרשת השבוע הנקראת בה. כידוע, יש במפגש אתגר בין לימוד התורה הרציף במהלך השבוע לבין ההתרחשויות בפרשת השבוע. קצב הפרשות מהיר וכולל סיטואציות רבות. הוא גם יוצר התנגשויות עם הלימוד הרגיל, כך יוצא לעיתים שבסיפור התורה הרציף דמות מסוימת טרם נולדה, ואילו בפרשה השבוע הדמות מופיעה בתור מנהיג גדול!

אנו מאמינות בערך של ההיכרות עם פרשת השבוע ורוצות שהילדים יהיו שותפים בלימוד המשפחתי בשולחן השבת.

”פרשה על המפה” מסייעת לגנות, להורים וילדים להתמקד בערך, במצוה או ברעיון מתוך הפרשה. על כן, נשתדל להמעיט ככל האפשר בסיפור ההתרחשות בפרשה ולא נרחיב בהיכרות מעמיקה עם הדמויות.

בימי שישי נתמקד בגן בפרשה, נכיר את החומש שקוראים ממנו, נדע שכל פרשה הפותחת חומש נקראת

מאחלים הצלחה רבה בתוכנית המתחדשת -

”כולנו יחד במסע”!

אסתר חטב

מפקחת ארצית קדם-יסודי, חמ”ד

ד”ר אברהם ליפשיץ

ראש מינהל החינוך הדתי

על חומש בראשית

"כל אחד ואחד מישראל חייב לומר: מתי יגיעו מעשיי למעשה אבותיי"

(תנא דבי אליהו רבה, כה)

חומש בראשית הוא החומש הראשון מחמשת חומשי התורה. הוא עוסק בתחילת היצירה, בבריאת העולם, באבותינו ובתחילת יצירת עם ישראל.

ההפלגה בתיאורי מעשי האבות השפיעו כנראה על חז"ל (עבודה זרה כה, א) להעניק לחומש בראשית שם נוסף: "ספר הישר". הנצי"ב כותב בפתיחת פירושו לחומש: "זה היה שבח האבות: שמלבד שהיו צדיקים וחסידים ואוהבי ה' באופן היותר אפשר - עוד היו ישרים, היינו, שהתנהגו עם אומות העולם... באהבה, וחשו לטובתם, באשר היא קיום הבריאה".

הסיפורים הרבים המופיעים בחומש בראשית מעוררים את השאלה הידועה: מדוע לא פתחה התורה במצוות ובהדרכות, אלא בסיפורי מעשה?

הרמב"ן מציג בפירושו לחומש את המשפט היסודי: "מעשה אבות סימן לבנים". אחד ההסברים לאמרה זו היא שהאבות מלמדים אותנו כיצד להתנהג במצבים שונים, מתוקף היותם אבות האומה.

אכן, הסיפורים המתארים את מעשי האבות מקנים לנו את יסודות האדם מישראל ומְזַמְנִים שיחות על ערכים חשובים, כמו: אמונה בבורא עולם, קשר הדוק לארץ ישראל, אהבת המצוות והפנמתן.

הילדים הרכים מאזינים לסיפורי התורה בשקיקה, מזדהים עם האבות והאימהות ומשתדלים ללכת בדרכם. אהבת התורה והארץ מתעצמת בקרב הילדים ככל שהם שומעים עוד ועוד סיפורים מכוננים על אבות אבותיהם, ובעקבות כך מתעצבת ומתגבשת הזהות הציונית-הדתית שלהם. לעיתים מעוררים הסיפורים דילמות ערכיות מורכבות, אך מאחר שרובם עוסקים בנושאים משפחתיים, הילד מזדהה, בדרך כלל, עם הרגשות השונים העולים מהם.

יהי רצון שנדבק תמיד בדרך הישר!

